

ÖRÖKSÉGÜNK

2023

„Éva

Ah, értem a dalt, hála Istenemnek!

Ádám

Gyanítom én is, és fogom követni.

Csak az a vég! – csak azt tudnám feledni! –.

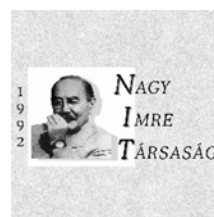
Az Úr

Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!”

Madách Imre: Az ember tragédiája
(tizenötödik szín)

ÖRÖKSÉGÜNK

2023

A kiadvány a Nagy Imre-kormány megalakulásnak
70. évfordulójára és első szervezeteinek 30 évvel
ezelőtti megalakítására emlékezik

A NAGY IMRE TÁRSASÁG IDŐSZAKI KIADVÁNYA

Kiadja a Nagy Imre Társaság
1026 Budapest, Orsó u. 43.

Felelős kiadó
Balahó Zoltán

Szerkesztette
Balahó Zoltán és Csizmadia Gyöngyi

Grafikai szerkesztő
Benedek Imre

A címlapon olvasható idézettel Madách Imre drámaíró születésének 200. évfordulójára emlékezünk. A címlapon Balahó Zoltán látható a Nagy Imre Emlékház '56-os térképasztalának töredezett tükörjében, valamikor 2013 környékén. Az asztal már nincs a kiállításban. A borító hátoldalán Mezei Mercédesz Vértanúk téri montázsja látható.

A kiadvány megjelenését támogatták:

Tartalomjegyzék

Harminc éves a Nagy Imre Társaság. Jubileumi rendezvény Tatabányán	5
Díjazottaink	11
A nyíregyházi szervezet három évtizede	16
Miskolc anno...	18
Délvidéki út	20
Emlékezés két miniszterelnökre, Antall József halálának 30. és Horn Gyula elhunytának 10. évfordulóján.	28
Nagyatádon jártunk. Újra.	32
Az ismeretlen ismerős: Giromagny	35
Új emléktáblákat avattunk Badacsonyan és Debrecenben	37
Búcsú két karizmatikus tagtársunktól: Mécs Imrétől és Géczi József Alajostól	40

Harminc éves a Nagy Imre Társaság. Jubileumi rendezvény Tatabányán

A 2022-es esztendő legnagyobb közösségi eseményét minden kétséget kizáróan a Nagy Imre Társaság megalakításának 30. évfordulójáról szóló ünnepi megemlékezés jelentette. Az eseményre már a tavaszi közgyűlésen is emlékeztünk, még hozzá az alapítás helyszínén, az Óbudai Városházán. A nagy rendezvényre azonban Tatabányán került sor, 2022. december 3-án, a Tulipános Rendezvényházban, amely a város egykori nagyhírű szénbányász múltját hivatott reprezentálni.

A több mint 100 ünneplő részvételével lezajlott gálaest magas színvonalon emlékezett az alapításra, elsősorban Haas Péter vetített képes előadása és Földvári Rudolf üzenete által, valamint Nagy Imre emlékezetpolitikájának a változásait ismertető előadással, Mink András történész tolmácsolásában. A Társaság díjának,

a Nagy Imre emléklapetteknek az ünnepélyes átadásán túl kulturális műsorok is hozzájárultak a színvonalas esthez, aminek során bemutatásra kerültek a város hagyományai, a Bányász Öregtáncos Együttes és a Bányász Dalkör fellépésével.

Az ünnepi tortát és az elnökség pohárköszöntőjét vacsora és zene követte, aminek következtében igazán remek hangulat bontakozott ki, amiről számos fotó tanúskodik. A program zavartalanságát, Csizmadia Gyöngyi mellett, Sáradi Ibolya biztosította, aki az est moderálását is elvállalta. A rendezvényről videó összeállítás is készült Lamperth Mónika fia, Jegesy Andrásnak köszönhetően. A kisfilm megnézhető a Nagy Imre Társaság YouTube csatornáján. ■

Köszönet: Haas Péterné, Tóth Gyöngyi, Linn Márton és Fakli Tibor fotósainknak.

┆ Turul a város felett. Tatabánya (eredetileg Bánhida) jelképe.

┆ Koszorú elhelyezése a tatabányai Nagy Imre szobornál, még a rendezvény előtt.

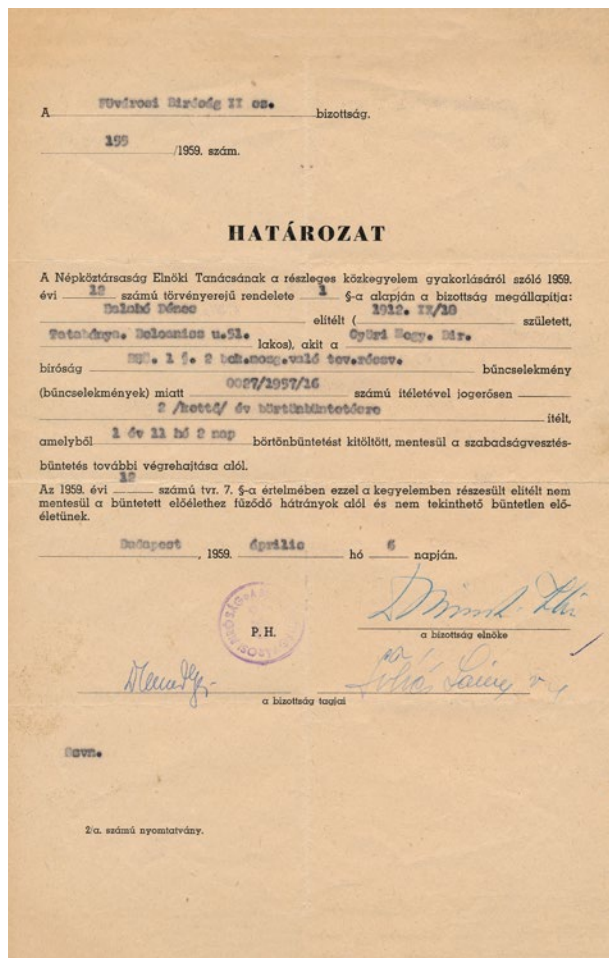
┆ A város panorámája a magasból.

┆ Az est szervezője és moderátora: Sáradi Ibolya Yvette a Nagy Imre Társaság alelnöke és a Tatabányai Városi Szervezet elnöke megnyitja a jubileumi rendezvényt.

Balahó Zoltán elnök a frissen megjelent Örökségünk ünnepi számával.

Szűcsné Posztovics Ilona, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere, az est védnöke a Nagy Imre emléklappal.

Elbocsájtó határozat a börtönből. Balahó Dénes (1912-1985) 1952-től a Tatabánya Újvárosi Állami Általános Iskolában tanított (volt Mező Imre, ma Móra Ferenc Általános Iskola), 1957-ben a 8. a-sok osztályfőnöke volt. A forradalom után, 1957. május 2-tól előzetes letartóztatásba került, mint a Mazalin György és társai per 15. rendű vádlottja. Ez egy főként tatabányai pedagógusokat érintő per volt. Röpcédula sokszorosítás és terjesztés vádjával először 6 év börtönre ítélte a győri megyei bíróság népbírói tanácsa, ezt írta felül a másodfokú tárgyalás, a Legfelsőbb Bíróság Népbírói Tanácsa 1958 novemberében a 6 évet 2 év börtönre változtatta. Ebből ült le 1 évet, 11 hónapot és 2 napot. 1959. április 6-án szabadult. Történetéről Balahó Zoltán elnök beszélt az ünnepi rendezvény nyitányában.

| Mindenütt jó kedvű Társaság.

| Csizmadia Gyöngyi asszisztens, a Fővárosi Szervezet elnöke és az elnökség tagja az emléklakett átvétele előtt meghatódva hallgatja a méltatást.

| Ormai István, Nagyatád polgármestere, elnökségi tag átveszi kitüntetését.

A Bányász Dalkör tagjai fellépés közben. A Darmstädterné Marton Anita vezette kórus korábban fellépett a NIT 25 éves budapesti (2017. december 2.) rendezvényén is.

Elnökségi pohárköszöntő.

| Születésnap torta.

| Beindult a „szelfi-gyár”!

Díjazottaink

NAGY IMRE EMLÉKPLAKETT ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLTEK

#	Név	Tisztség	Szervezet	Átadás időpontja
1.	Hegyi Imre	elnök, Miskolc	Miskolc	2004. október 21.
2.	Laurenszky Ernő	NIT tag	Budapest	2004. október 21.
3.	Dr. Nagy István	elnök, Szeged	Szeged	2004. október 21.
4.	Ujságh Tibor	NIT tag	Kaposvár	2004. október 21.
5.	Balogh József	polgármester	Győr	2005. október 22.
6.	Dr. Kiss Gábor	községi alelnöke,	Nyíregyháza	2005. október 22.
7.	Tukacs István	alpolgármester	Nyíregyháza	2005. október 22.
8.	Dr. Kapolyi László	orsz.gy.képviselő, támogató	Nyíregyháza	2005. október 22.
9.	Géczi Ferenc	elnök, Nyíregyháza	Nyíregyháza	2005. október 22.
10.	Dr. Bálint István	NIT tag	Nyíregyháza	2006. december 8.
11.	Banadicsné Lóránd Ibolya	NIT tag	Békéscsaba	2006. december 8.
12.	Dr. Boros Imre	védnök	Budapest	2006. december 8.
13.	Császár Károly	NIT tag	Győr	2006. december 8.
14.	Deli Kálmán	NIT tag	Debrecen	2006. december 8.
15.	Gergely Sándor	NIT tag	Győr	2006. december 8.
16.	Gergó Sándor	NIT tag	Kaposvár	2006. december 8.
17.	Hubay László	NIT tag	Miskolc	2006. december 8.
18.	Káli Sándor	polgármester	Miskolc	2006. december 8.
19.	Katona János	NIT tag	Budapest	2006. december 8.
20.	Kormos Péter	NIT tag	Győr	2006. december 8.
21.	Lakatos István	NIT tag	Nyíregyháza	2006. december 8.
22.	Dr. Dikán Nóra	NIT tag	Nyíregyháza	2006. december 8.
23.	Dr. Pannonhalmi Kálmán	NIA kurátora	Budapest	2006. december 8.
24.	Pap János	polgármester	Békéscsaba	2006. december 8.
25.	Pokrovenszki Gáborné	NIT tag	Nyíregyháza	2006. december 8.
26.	Rezsuta István	NIT tag	Badacsonytomaj	2006. december 8.
27.	Dr. Róth Miklós	alelnök	Budapest	2006. december 8.
28.	Sipos Tihamérné	NIT tag	Badacsonytomaj	2006. december 8.
29.	Szalai Veronika	NIT tag	Budapest	2006. december 8.
30.	Kovács László	korábbi elnök	Nyíregyháza	2007. január 27
31.	Darin Sándor	korábbi elnök, elnökségi tag	Debrecen	2007. január 27
32.	Nagy Sándor	alelnök, elnök	Békéscsaba	2007. december 17.
33.	Fábián István	NIT tag	Békéscsaba	2007. december 17.
34.	Szabó Árpád	NIT tag	Nyíregyháza	2007. december 17.
35.	Dr. Donáth Ferenc	elnök, Budapest	Budapest	2007. december 17.
36.	Tóth Sándor	alelnök	Nyíregyháza	2011. március 12.
37.	Laurenszky Ernő	NIT tag	Budapest	2011. március 12.
38.	Boross Géza	NIT tag	Budapest	2011. március 12.

#	Név	Tisztség	Szervezet	Átadás időpontja
39.	Sándor József	NIT tag	Budapest	2011. március 12.
40.	Szeleccki Erzsébet	iskolaigazgató	Békéscsaba	2011. március 12.
41.	Deli Kálmán	NIT tag	Debrecen	2011. március 12.
42.	Dr. Bérczi Antal	NIT tag	Kaposvár	2011. március 12.
43.	Kalló Lászlóné	NIT tag	Miskolc	2011. március 12.
44.	Dr. Páczelt Istvánné	NIT tag	Miskolc	2011. március 12.
45.	Maroffka Imre	NIT tag	Nyíregyháza	2011. március 12.
46.	Vengrinyák János	NIT tag	Nyíregyháza	2011. március 12.
47.	Szabó Ferenc	NIT tag	Szabadka	2011. március 12.
48.	Mihalik Éva	NIT tag	Békéscsaba	2012. március 10.
49.	Surányi Ferenc	NIT tag	Debrecen	2012. március 10.
50.	Csabay László	NIT tag	Miskolc	2012. március 10.
51.	Dr. Nagy István	NIT tag	Szeged	2012. március 10.
52.	Dr. Haas Péter	alelnök	Budapest	2012. március 10.
53.	Farkas Éva	NIT munkatárs	Budapest	2012. március 10.
54.	Szabó Judit	Galgóczy Erzsébet Városi Könyvtár munkatársa	Győr	2012. március 10.
55.	Erzsébethelyi Általános Iskola	tantestület	Békéscsaba	2012. március 10.
56.	Demján Sándor	vállalkozó, támogató	Budapest	2012. november 24.
57.	Bocskay T. József	Igazolt Magyar Szabadság- harcosok Világszövetsége, elnök	Budapest	2012. november 24.
58.	Venyigéné Makrányi Margit	könyvtárigazgató	Miskolc	2012. november 24.
59.	Miklósi László	Történelem Tanárok Egyesületének elnöke	Budapest	2012. november 24.
60.	Dr. Géczi József Alajos	elnök, Szeged	Szeged	2012. november 24.
61.	Fekete Miklós	elnök, Tatabánya	Tatabánya	2012. november 24.
62.	Biczó Gyula	NIT tag	Miskolc	2012. november 24.
63.	NIT Szabadkai Szervezet	Kudlik Gábor, elnök, Szabadka	Szabadka	2012. november 24.
64.	Vinnai Győző	országgyűlési képviselő, kormány megbízott	Nyíregyháza	2013. június 28.
65.	Seszták Oszkár	közgyűlés elnöke, országgyűlési képviselő	Nyíregyháza	2013. június 28.
66.	Dr. Kapolyi László	volt országgyűlési képviselő, támogató	Nyíregyháza	2013. június 28.
67.	Bene János	múzeumigazgató	Nyíregyháza	2013. június 28.
68.	Kujbuszné Mecsei Éva	levéltár-igazgató	Nyíregyháza	2013. június 28.
69.	Kührner Éva	könyvtárigazgató	Nyíregyháza	2013. június 28.
70.	Bodnár József	TIB megyei elnöke	Nyíregyháza	2013. június 28.
71.	Dr. Sallai József	h.szerv.alelnök	Nyíregyháza	2013. június 28.
72.	Olajos Ferenc	NIT tagja, támogatója	Nyíregyháza	2013. június 28.

#	Név	Tisztség	Szervezet	Átadás időpontja
73.	Szilvási Kálmánné	NIT tag	Miskolc	2013. október 4.
74.	Joósz Gábor	elnök, Miskolc	Miskolc	2014. március 29.
75.	Bán Zoltán	NIT tag	Debrecen	2014. június 16.
76.	Martinkovics Imre	NIT tag	Debrecen	2014. június 16.
77.	Mervó Zoltánné dr. Vajda Róza	NIT tag	Debrecen	2014. június 16.
78.	Földvári Rudolf	tb. elnökségi tag	Miskolc	2016. október 1.
79.	Goda Zoltán	NIT tag	Jászberény	2016. október 1.
80.	Túriné Kovács Márta	Békéscsabai Önkormányzat	Békéscsaba	2016. október 1.
81.	Szalai Jánosné	NIT tag	Tatabánya	2016. október 1.
82.	Mirnic Károly	NIT tag	Szabadka	2016. október 1.
83.	Csizmadia Ferencné	elnökségi tag	Tatabánya	2017. december 2.
84.	Erdélyi Tamás	NIT tag	Nyíregyháza	2017. december 2.
85.	Mihályfalvi László	NIT tag	Kaposvár	2017. december 2.
86.	dr. Bathó Edit	támogató, Jász Múzeum igazgatója	Jászberény	2017. december 2.
87.	dr. Sipos József	elnökségi tag	Szeged	2017. december 2.
88.	Gombár Szeréna Mária	szabadkai főkonzulátus konzulasszonya	Szabadka	2019. április 6.
89.	Volt Politikai Foglyok Kovácsna Megyei Szövetsége	Török József elnök	Sepsiszentgyörgy	2019. június 28.
90.	Káloczi Kálmán	volt országos elnök, tb. elnökségi tag	Veszprém	2019. december 14.
91.	Nagy Imre Alapítvány	Nagy Imre unokája, Jánosi Katalin kurátor	Budapest	2020. szeptember 5.
92.	Oláh László	elnök, Debrecen	Debrecen	2020. szeptember 5.
93.	Széchenyi László	Felügyelőbizottság elnöke	Főváros és Környéke	2020. szeptember 5.
94.	Turbuk István	NIT tag	Tatabánya	2020. szeptember 5.
95.	Rudolf János Ferencné	polgármester, Tiszanagyfalu		2022. március 24.
96.	Erdélyi Márta	NIT tag, volt szervezeti elnök	Debrecen	2022. május 15.
97.	Dr. Szántó László	elnök Kaposvár, korábbi elnökségi tag	Kaposvár	2022. május 15.
98.	Besenyi Vendel	elnökségi tag, elnök, Jászberény,	Jászberény	2022. május 15.
99.	Hajnal Jenő	a Magyar Nemzeti Tanács elnöke	Szabadka	2022. június 2.
100.	Szűcsné Posztovics Ilona	polgármester, Tatabánya		2022. december 3.
101.	Ormai István	elnökségi tag, polgármester, Nagyatád	Kaposvár	2022. december 3.
102.	Szalkainé Csizmadia Gyöngyi	elnökségi tag, elnök, Főváros és Körny.	Főváros és Környéke	2022. december 3.
103.	Nyíregyházi szervezet	Sallai József, alelnök, Nyíregyháza	Nyíregyháza	2023. április 22.
104.	Sáradai Ibolya Yvette	alelnök, elnök, Tatabánya	Tatabánya	2023. április 22.

EMLÉKLAP ELISMERÉSBEN RÉSZESÜLTEK

1. Prof. Dr. Király Béla	2002. november 22.	41. Dr. Kiss Imre	2015. október 21.
2. Dr. S. Szabó Ferenc	2002. november 22.	42. Mihályfalvi László	2015. október 21.
3. Földvári Rudolf	2002. november 22.	43. Návai Zoltán	2015. október 21.
4. Kárpátiné Gyalog Rozi	2002. november 22.	44. Pápa János	2015. október 21.
5. Lőcsei Pál	2002. november 22.	45. Pásztohy András	2015. október 21.
6. Ujvári József	2002. november 22.	46. Puskás Béla	2015. október 21.
7. Feith Bence	2002. november 22.	47. Tokaji Lajos	2015. október 21.
8. Dr. Sipos József	2002. november 22.	48. Ujságh Tiborné	2015. október 21.
9. Dr. Dikán Nóra	2002. november 22.	49. Varga Károly	2015. október 21.
10. Dr. Szántó László	2002. november 22.	50. Zetz József	2015. október 21.
11. Káloczi Kálmán	2002. november 22.	51. Császár Károly	2016. június 3.
12. Banadicsné Lóránd Ibolya	2002. november 22.	52. Fodor Jánosné	2016. június 3.
13. Mervó Zoltán	2002. november 22.	53. Kormos Péter	2016. június 3.
14. Dr. Darin Sándor	2002. november 22.	54. Szabó Judit	2016. június 3.
15. Ujságh Tibor	2002. november 22.	55. Varga Tamás	2016. december 2.
16. Hegyi Imre	2002. november 22.	56. Dr. Igriczi Lajos	2016. december 2.
17. Hubay László	2002. november 22.	57. Mák Beáta	2016. december 2.
18. Lakatos István	2002. november 22.	58. Paláncz György	2016. december 2.
19. Géczi Ferenc	2002. november 22.	59. Nagy Sándorné	2016. december 2.
20. Dr. Nagy István	2002. november 22.	60. Galambosné	2016. december 2.
21. Vértés Árpád	2002. november 22.	Ivacska Hajnalka	
22. Dr. Lamperth Mónika	2013. január 18.	61. Laczkó Irén	2016. december 2.
23. Gulyás Mihály	2013. január 18.	62. Kucseráné Szabó Mária	2016. december 2.
24. Gelencsér Attila	2013. január 18.	63. Komáromi István	2016. december 2.
25. Dr. Gyenesei István	2013. január 18.	64. Dr. Micheller Magdolna	2016. december 2.
26. Prof. Horn Péter	2013. január 18.	65. Pelle Róbert	2016. december 2.
27. Király Zoltán	2013. január 18.	66. Dragan Traian	2018. december 13.
28. Mihályfalvi László	2013. január 18.	67. Pusztáné Létay Anikó	2018. december 13.
29. Dr. Kolber István	2013. január 18.	68. Sáradi Ibolya	2018. december 13.
30. Ormai István	2013. január 18.	69. Császtvay Tünde	2020. szeptember 05.
31. Szita Károly	2013. január 18.	70. Jánosi Katalin	2022. május 15.
32. Munkácsy Mihály Gimnázium	2013. január 18.	<i>Alapítói oklevél</i>	
33. Táncsics Mihály Gimnázium	2013. január 18.	71. Benedek Imre	2022. május 15.
34. Kodály Zoltán	2013. január 18.	<i>Alapítói oklevél</i>	
Központi Általános Iskola		72. Csoma Gyula	2022. május 15.
35. Agóra Együd Árpád	2013. január 18.	<i>Alapítói oklevél</i>	
Kulturális Központ		73. Csoma Gyuláné	2022. május 15.
36. Mervó Zoltán	2014. március 29.	<i>Alapítói oklevél</i>	
37. Ujságh Tibor	2014. szeptember 16.	74. Dr. Haas Péter	2022. május 15.
38. Balogh József	2015. június 13.	<i>Alapítói oklevél</i>	
39. Dr. Bérczi Antalné	2015. október 21.	75. Dr. Haas Péterné	2022. május 15.
40. Dr. Horn Péter	2015. október 21.	<i>Alapítói oklevél</i>	

76. Jánosi Ferencné 2022. május 15.
Alapítói oklevél
77. Dr. Róth Miklós 2022. május 15.
Alapítói oklevél
78. Dr. Róth Miklósné 2022. május 15.
Alapítói oklevél
79. Tarlós István átvette: 2023. április 22.
Alapítói oklevél
80. Sallai József 2022. május 15.
81. Metekó Béla 2022. május 15.

82. dr. Gomez Robertoné 2022. május 15.
83. Fehér Roland 2022. május 15.
84. Veress Enéh Erzsébet 2022. május 15.
85. Géczi Ferencné 2023. március 27.
86. Deli Kálmánné 2023. április 22.
87. Dr. Dobszay Károly 2023. április 22.
88. Dr. Haas Péterné 2023. április 22.
89. Lajtosné Gombkötő Izabella 2023. április 22.
90. Vida György 2023. április 22.
91. Vulekovic Milos 2023. április 22.

Szántó László, a kaposvári szervezet elnöke átveszi a Nagy Imre plakettet. Budapest, 2022. május 15.

Besenyi Vendel, a jászberényi szervezet elnöke és az országos elnökség leköszönő tagja a díj átadásakor. Budapest, 2022. május 15.

Sáradi Ibolya Yvette, alelnök és a Tatabányai Városi Szervezet elnöke a díjátadó után Szűcsné Posztovics Ilona tatabányai polgármesterrel és Balahó Zoltán elnökkel. Budapest, 2023. április 22.

A nyíregyházi szervezet három évtizede

Fotó: Linn Márton

A 2023. évi közgyűlésén emlékeztünk meg az elsőként megalakított nyíregyházi szervezetre (alapítva, 1993. július 3.), a másodikként létrejött miskolcira (alapítva, 1993. november 27.) és a szintén 1993-ban létrejött Badacsonyi Nagy Imre Baráti Körre. A képen az látható, amint Sallai József átveszi a nyíregyházi szervezetnek járó Nagy Imre emléklapoktat, a Társaság 2023. április 22-i közgyűlésén.

Lakatos István, a szervezet második elnöke. Ő váltotta Kovács László alapító-elnököt.

Géczi Ferenc volt a szervezet harmadik elnöke.

Kapolyi László nagyvállalkozó a nyíregyháziak fő mecénása.

Tiszanagyfalu: a szabolcsi földosztás emléktáblája.

| Badar Tibor elnök és vendégei a nyíregyházi szervezet 20. évfordulóján, 2013. június 28-án.

Tiszanagyfalui emlékezők.
Koszorúzás napsütésben – esőben.

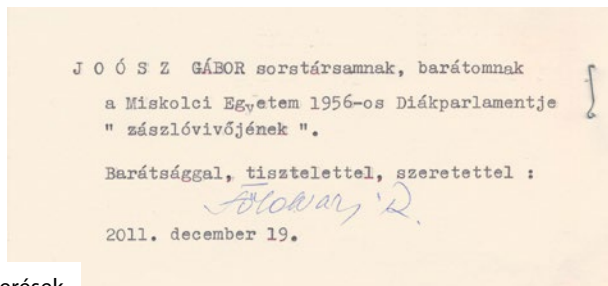
Miskolc anno...

2023-ban emlékeztünk meg a Miskolci Szervezet (születési nevén: Nagy Imre Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezete) megalakulásának 30. évfordulójáról. Az archív fotón Joósz Gábor látható, mint zászlóvivő a miskolci egyetemisták felvonulásán.

A Joósz Gábor elnök vezette „régí” csapat.

Elismerések

A „megfitalodott” csapat Doszpoly Orsolya elnök asszonnyal és Kopácsi Ibolyával.

Doszpoly Orsolya, a még Joósz Gábor által felállított Nagy Imre emléktábla áthelyezésénél.

Az új, Nagy Imre bronz portréjával díszített tábla leleplezése és az azt követő rendezvény, 2018. június 13-án.

Délvidéki út

A Nagy Imre Társaság délvidéki útjának résztvevői Nagy Imre szegedi szobránál, 2022. július 1.

2022. július 1-je és 4-e között került sor a Nagy Imre Társaság tagjainak délvidéki útjára, ami egyenes folytatása volt a 2014-es látogatásnak. Akkor Szabadkát, Palicsot és a határ menti Horgost kerestük fel, főként azért, hogy lerójuk kegyeletünket a korábban elhunyt Kudlik Gábor helyi szervezeti elnök előtt és, hogy megkoszorúzzuk Szabadka kertvárosi részében felállított Nagy Imre emléktáblát. A 2022-es út ötletét a 2018-as Snagovot és Dél-Erdélyt érintő nagy körutazás pozitív végkicsengése adta, ami visszanyúlt a 2000-es évek nagy utazásaihoz, melyeket akkoriban főként a nyíregyházi szervezet valósított meg.

Az eredetileg 2019-re tervezett utazás először érdeklődés hiányában elmaradt, majd jött a covid járvány és a lezárások. Végül 2022 nyarán jött el az indulás ideje. A látogatás sikeréért három embernek tartozunk nagy köszönettel: Csizmadia Gyöngyinek, Sáradi Ibolyának és Kudlik Zoltán vendéglátónknak.

Az út célja az volt, hogy ne csak a korábban már felkeresett szabadkai emlékhelyeket látogassuk meg, hanem a távolabbi, magyar- és 1956-os vonatkozásúakat is, különös tekintettel a Nagy Imre Társaság Szabadkai Szervezete és a Délvidéki Műhely által felállított emlékhelyekre, amik az 1956-ban Jugoszláviába érkező magyar menekültek befogadásáról szólnak. Ezek mellett volt az útnak egy másik vállalása is, elzarándokolni a belgrádi várba, az 1456-os nándorfehérvári diadal helyszínére, Hunyadi Jánosra emlékezve. Végül ezt a célkitűzésünket is megvalósítottuk, dacára az azokban a napokban tomboló tikkasztó kánikulának.

Köszönet – Haas Péterné, Sáradi Ibolya, Linn Márton, Fakli Tibor, Balahó Zoltán – képeiért.

| Nagy Imrét ábrázoló dombormű Röszkén.

| '56-os magyar menekültek befogadását megörökítő emlékmű Horgoson és a település Szent István mellszobra (lent).

Fotó: Linn Márton

| Borkóstoló és vásár a horgosi órás-villánál.

| A martonosi kosárfonó múzeum és a jugoszláv kommunista időszak áldozataira emlékező kiállítás (balra).

Fotó: Linn Márton

| A zentai városháza és az innen elszármazó '56-os mártír, Rajki Márton emléktáblájának a megkoszorúzása (balra).

| A zentai Tisza part.

A révész szobra a zentai Tisza parton.

A szabadkai városháza impozáns, tornyos épülete és a felújított zsinagóga (lent).

Hajnal Jenő, a Vajdasági Magyar Nemzeti Tanács volt elnökének kitüntetése a Szabadkai Városi Múzeumban.

A szabadkai Nagy Imre emléktábla megkoszorúzása. A magánházon elhelyezett emlékjelet még Jánosi Katalin és Kudlik Gábor avatta fel 2013. június 29-én.

A dél-alföldi rónát megidéző Róka-tanya, a vacsora színhelye.

A díjátadó utáni fogadás a múzeum udvarán. Középen a két főszervező: Sáradi Ibolya és Kudlik Zoltán alelnökök. 2022. július 2.

A Duna Zimonymnál.

A belgrádi vár, vagyis a hajdani Nándorfehérvár.

Zimony, az egykori Hunyadi-empléktorony, mely egy régi vár helyén épült 1896-ban a magyar honfoglalás ezredéves évfordulóján, mint a történelmi Magyarország déli kapujának a szimbóluma. Ma kilátó. 2022. július 3.

A vár alatt folyik a Dunába a Száva folyó.

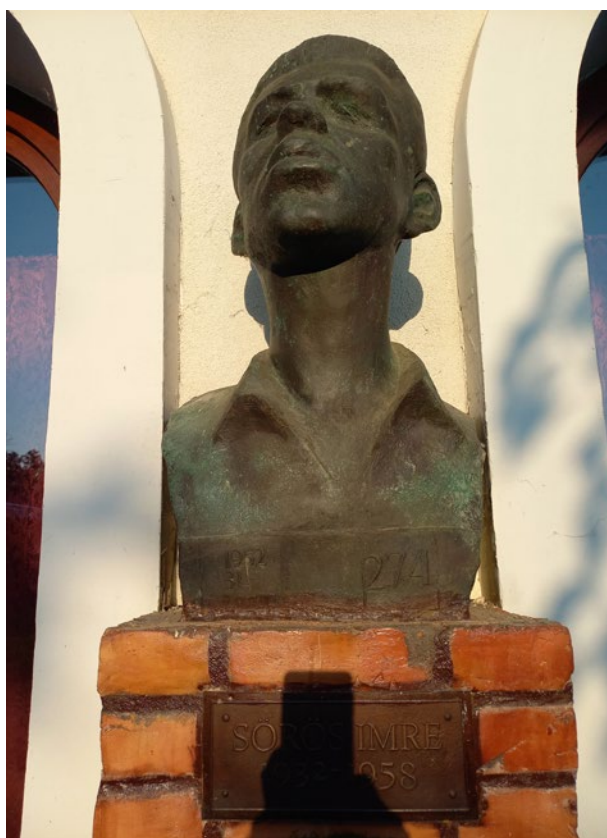
Törökverő Hunyadi János, Nándorfehérvár 1456-os hőisének emlék-köve.

Az Újvidéki Tartományi Parlament lépcsőháza és ülésterme (lent). Az intézményt bemutatta Kudlik Zoltán helyi szervezeti elnök, a NIT alelnöke, a Vajdasági Tartományi Művelődési, Tömegtájékoztatási és Vallási Közösségi Titkárság segédtitkára.

Temerinről szóló előadás a rendezvényházban.

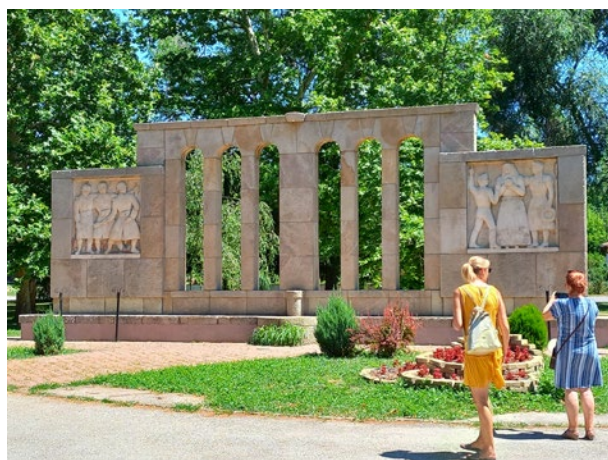
Temerin, a tájház udvarán található Sereš Imre, helyei származású '56-os mártír mellszobra.

| Bácsstopolyai tájház, 2022. július 4.

| Kossuth mellszobra Bácskossuthfalván. Bácska egyik magyar szimbóluma. A falut eredetileg Ómoravicának hívták.

| A Kossuth szobor melletti első világháborús emlékmű, melynek két oldalsó domborművét 1945-ben bevakolták, így azok megmenekültek a pusztulástól.

A zombori városházán, Bács-Bodrog vármegye egykori megyeházájában látható az 1697-es zentai csatát ábrázoló nagyméretű pannókép. A csata jelentősége abban rejlett, hogy ennek következtében nyílt lehetőség a Délvidék török alóli felszabadítására.

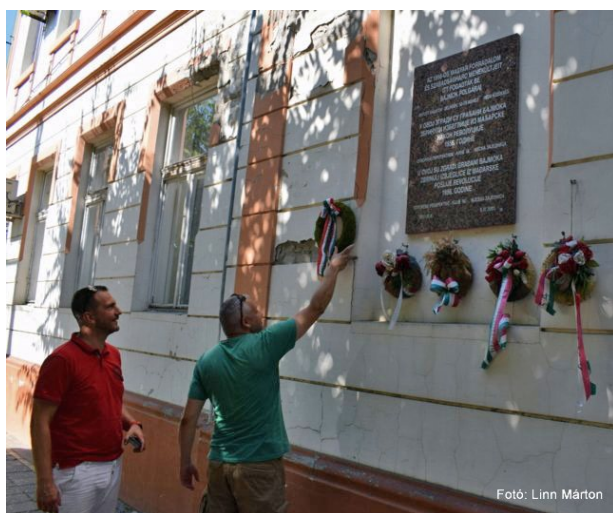

Fotó: Linn Márton

Schweidel József aradi honvédtiszt-vértanú Zombor szülőtte volt. Egykori nagyméretű szobra ma már nincs meg, emlékéét a képen látható mellszobor őrzi a helyi magyar ház udvarán. A másik tábla pedig az 1956-os magyar menekültekről szól.

Fotó: Linn Márton

Fotó: Linn Márton

Bajmoki koszorúzás

Fotó: Linn Márton

A körút utolsó állomása Alsókelebián, ahol búcsút vettünk vendéglátóinktól.

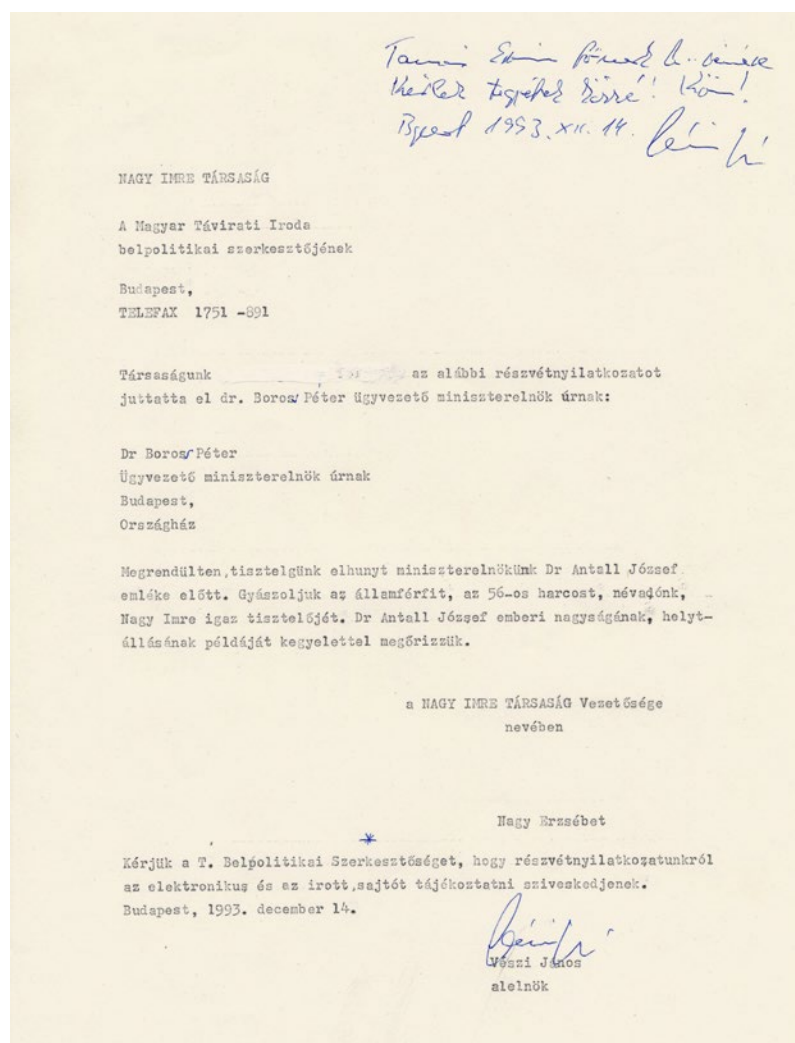
Emlékezés két miniszterelnökre, Antall József halálának 30. és Horn Gyula elhunyatának 10. évfordulóján

2023-ban két magyar miniszterelnök halálára emlékezünk. 30 évvel ezelőtt, 1993. december 12-én hunyt el Antall József, az első szabadon választott Országgyűlés kormányfője, majd 2013-ban, tíz évvel ezelőtt Horn Gyula, a második szabad választást megnyert miniszterelnök. Mindketten 1932-ben születtek Budapesten.

Az 1989-ben létrejött Nagy Imre Alapítvány és az Antall-korszakban megalapított Nagy Imre Társaság (1992. november 30.) minél előbb szeretett volna szobrot állítani Nagy Imrének Budapesten, de a kilencvenes évek elején a személye és politikai szerepe körüli viták nem segítettek elő az ügyet. Antall alatt mindössze az Orsó utcai ház bejáratán helyeztek el egy portrédomborműves emléktáblát (1990), mint ilyet az elsőt a fővárosban, és egy teret neveztek el Nagy Imréről, a Gyorskocsi utca és a Fő utca határolta bíróság és börtön előtt (korábban Bolgár Elek tér). Itt, a bíróság falán az 1989-ben kihelyezett ideiglenes emléktáblát 1991-ben egy állandóra is kicserélték. Ezekon kívül még a fogság első napjának a helyét jelölték meg táblával a XVI. kerületi Erzsébetligeten és végül a Közgazdaságtudományi Egyetem (Corvinus Egyetem) Fővám téri épületének az aulája kapott egy domborműves táblát 1993-ban.

A Horn-éra alatt már nagyobb horderejű dolgok történtek: 1996. június 6-án felavatásra került Nagy Imre egész alakos portrészobra Budapest központjában, a Kossuth

teret a Szabadság térrel összekötő Vértanúk terén. Varga Tamás műve több sikertelen kísérlet után, három üzletember (Demján Sándor, Sarlós András és Fejér Béla) anyagi felajánlása nyomán született meg, a szoborbizottság élén álló Göncz Árpád közársasági elnök vezetésével. A Nagy Imre születésének 100. évfordulójára időzített avatást egy kiállítás megnyitása követte a várban, „A miniszterelnök... . Nagy Imre 1989-1958” címmel, majd egy nemzetközi tudományos konferencia zárta az eseményeket, ahol

A Nagy Imre Társaság vezetőségének részvétnyilvánító levele. Budapest, 1993. december 14.

Antall József szűkebb szülőhelye a Pestújhelyi tér, a Keresztelő Szent János plébániatemplommal, Budapest XV. kerületében.

elsőként került bemutatásra Rainer M. János történész Nagy Imréről írt monográfiájának első kötete.

A millicentenáriumot ünneplő ország 1996 októberében emlékezett az 1956-os forradalom 40. évfordulójára, aminek apropóján a parlament,

Antall József miniszterelnökre, apjára id. Antall József miniszterre és nagyapjára, Dr. Szűcs István helyettes-államtitkár, országgyűlési képviselőre, Pestújhely egyik alapítójára emlékező tábla a templom előterében. A tábla előtt álló ifjú pár: Murvai Adrienn és Balahó Zoltán, 2000. szeptember 2-án.

Antall József fejszobrát 2004-ben helyezték el a templom előtti parkba. Először 2006-ban vihar rongálta meg, majd 2007-ben kétszer is ellopták, de mindkét esetben előkerült.

éles vitákat követően megszavazta az ún. Nagy Imre-emléktörvényt (1996. évi LVI. törvénycikk), mintegy az 1956-os forradalom emlékét törvénybe iktató 1990. évi XXXVIII. törvény (az új parlament első törvénye) kiegészítéseként, amiből akkor Nagy Imre neve kimaradt.

Még ugyanebben az évben került sor Nagy Imre második, egész alakos szobrának a felállítására szülővárosában, Kaposvárron. A szoborállításokkal egyidőben kapott ígéretet Horn Gyula miniszterelnöktől Nagy Erzsébet, majd egy kormányhatározat is született arról, hogy az Orsó utcai házát megkapja székhelynek a Nagy Imre Társaság, amiben egy emlékmúzeum is létesül. Végül is 2002-ben nyílt meg az emlékház. ■

Az MDF '56-os emlékérmé. Hátoldalán Nagy Imre és mártír társainak egyik koporsója látható lyukas zászlóval letakarva, fölötte örökláng ég. Tervezője Csikszentmihályi Róbert volt.

re vár a Nagy Imre-szobor

Képünkön Kocsis János miniszterelnök gipszszobrát tegnap szállították át az öntődébe. Képeken Kocsis János miniszterelnök gipszszobrát tegnap szállították át az öntődébe. Képeken Kocsis János miniszterelnök gipszszobrát tegnap szállították át az öntődébe. Képeken Kocsis János miniszterelnök gipszszobrát tegnap szállították át az öntődébe.

Nagy Imre-szobor meg-
sítására kiírt tavalyi pályá-
nyertese, a 44 esztendő-
ga Tamás szobrászművész
ermében elkészült a teljes
mpozíció, amely egy hídon
va jeleníti meg a mártírsorsú
miniszterelnök alakját. A híd-
erkezet már korábban az önt-
műhelybe került, a több mint

két méter magas, gipszből min-
tázott főalakot – technikai
okokból, a szokásoknak megfe-
lelően félbevágva – hétfőn reg-
gel szállították el Kocsis János
öntődéjébe, a Szobor és Színes-
fém Kivitelező Kft. műhelyébe.
Mint megtudtuk: a figura önté-
séhez 350-400 kiló bronzra lesz
szükség, a teljes alkotás megva-

lósításához pedig mintegy öt
tonnára.
Az emlékművet – mint azt a
szoborkuratórium tegnapi ülé-
sén is megerősítették – Nagy
Imre születésének centenáriu-
mán, június 6-án avatják fel a
Parlament közelében, a Vértá-
nuk terén.

(kurcz)

SZERDA, 1996. június 5.

Áll Nagy Imre szobra

Tegnap hajnalban a helyére emelték Nagy Imre szobrát a
Vértanúk terén. Képünkön az avatás előtti utolsó simítások
Vajda József felvétele

Újságcikkek a szobor készítéséről.

'96 Avatás előtt Nagy Imre szobra

A Nagy Imre-szobor avatására június 6-án kerül sor Budapesten, a Vértanúk terén. A szobor-
hoz egy 10 méteres híd tartozik, amely egy medence felett fog átvinni, és bárki átmehet raj-
ta. A Budapest Galéria által kiírt pályázaton nyert Varga Tamás szobrászművész jelenleg az
utolsó simításokat végzi alkotásán
Hóvízi Mónika (MTI) felvétele

Békéscsabán az első Szobor Nagy Imrénék

Az ország első köztéri
Nagy Imre-szobrát avat-
ják fel ma, kedden dél-
után 5 órakor Békéscsa-
bán, a mártírhaltalt halt
miniszterelnökről elneve-
zett téren, hőhérképre
juttatása után 36 eszten-
dével, s nemzeti újrate-
metése 5. évfordulója
előtt néhány nappal.

A Nagy Imre-mellszobrot –
Borbás Tibor Munkácsy-díjas
szobrászművész alkotását – a ki-
végzett miniszterelnök leánya,
Nagy Erzsébet, valamint a város
SZDSZ-es polgármestere, Pap
János közösen leplezi le. Mint
azt megtudtuk: a Nagy Imre-szo-
bor nem pártkezdemenyezésre
jött létre, a városatyák közös el-
határozással szorgalmazták.

Tavaly ősszel először fran-
cia földön emeltek szobrot
Nagy Imrénék: a Giromagny-
ban élő Nagy Ernő kezdemé-
nyezte, hogy a kisváros A sza-
badság kertjének nevezett lige-
tében elsőként a vérpadra jutta-
tott, az elvei mellett mindvégig
kietartó magyar miniszterelnök
emléke előtt tiszteljenek egy
impozáns emlékművel. Sokan
nyugtázták akkoriban: furdal-
hatja Magyarországot a lelkiis-
meret, s bizony pironkodnunk
kell amiatt, hogy a franciák
több lépéssel előttünk járnak a
szabadságharc hősei emléké-
nek ápolásában.

Minden tiszteletet megérde-
mel a békéscsabaiak vállalkozá-
sa, de ez korántsem pótolja egy
megfelelő helyre állított, buda-
pesti Nagy Imre-szobor hiányát.
Ennek megvalósítása – sok-sok
fiaskó után – immáron öt
esztendeje hiába várta magára.
(k. b.)

GÖNCZ ÁRPÁD
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A „NAGY IMRE SZOBOR” KURATÓRIUMÁNAK ELNÖKE
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
A

NAGY IMRE
SZÜLETÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL
FELÁLLÍTÁSRA KERÜLŐ SZOBOR
AVATÁSI ÜNNEPSÉGÉRE

Az ünnepség helye és ideje:
BUDAPEST, V., VÉRTANÚK TERE
1996. JÚNIUS 6-ÁN 14.00 ÓRA

I Meghívó a szoboravatási ünnepségre.

I A felavatás utáni pillanatok a Haas házaspárral és Földvári Rudolfal. Budapest, 1996. június 6.

Horn Gyula
A Magyar Köztársaság Miniszterelnöke.
1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 1-3.
Országház

Budapest, 1997. április 12.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

A Nagy Imre Társaság 1997. április 12-én tartotta I. Küldött Közgyűlését. A ma már tíz vidéki és budapesti tagszervezetben 535 taglétszámú társaság küldöttel határozata alapján fordulunk Önhöz kérésünkkel.

A Társaság szervezeti és kulturális munkájának beindítása érdekében nagy reményeket fűztünk a két évvel ezelőtti 2117/1995. (IV. 27.) kormány határozathoz.

A határozat 2. pontja "A Kormány felhívja a pénzügyminisztert, hogy a Nagy Imre Társaság megfelelő elhelyezését - a Kincstári Vagyongazdálkodási Szervezet kezelésében lévő ingatlan bérbeadásával - biztosítsa.

Felelős: pénzügyminiszter
Kincstári Vagyongazdálkodási Szervezet mb. igazgatója

Határidő: azonnal

Horn Gyula s. k.
miniszterelnök"

A konkrét tárgyalások során ígéretet kaptunk Nagy Imre mártír miniszterelnök Orsó utcai házána a Társaság részére történő kiutalására. A kormány határozata azonnalra szült, emiatt nem vettünk igénybe más felhasználási lehetőséget. A kiutalás a mai napig sem történt meg, holott a legfőbb akadály elhárult, az osztrák nagykövetség katonai attaséja már egy éve kiürítette a helységet.

A Küldöttközgyűlés méltánytalannak tartja, hogy a Nagy Imre Társaság összejöveteleit a mai napig Nagy Erzsébet lakótelepi lakásában kénytelen megtartani.

Nagy Imre Orsó utcai lakhelye nemzeti szimbólum, ahol egy kegyeleti szobában kívánjuk elhelyezni személyes emlékeit, valamint e falak között folytatni társasági és klub életünket.

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

Tudjuk és hisszük, Önnek is szívügye, hogy a nagy előd örökösei méltó körülmények között tudják folytatni hagyományörző tevékenységüket, ismertetni az utókorral Nagy Imre történelmi és emberi szerepét és érdemeit.

A Társaság Küldöttközgyűlése határozata és megbízása alapján kérjük. Önt a két éve meghozott határozat mielőbbi végrehajtására.

Aláírások:

Tisztelettel:

Az Orsó utcai emlékházzal kapcsolatos levélváltás. I

Nagyatádon jártunk. Újra.

„Tisztelt Polgármester Úr, kedves Pista!*

A Nagy Imre Társaság közössége, elsősorban több mint hatvan tagtársunk nevében melegen köszönjük a csodálatos vendéglátást, a gazdag, változatos programot, és az egész két és fél napot, amelyeket sokáig nem fogunk elfelejteni.

Kérlek, add át köszönetünket Pünkösöd úrnak és az összes közreműködőnek segítségükért, kedvességükért, a magas színvonalú rendezvényekért.

A mi Társaságunk továbbra is arra törekszik, ami emlékezetes előadásod vezérfonala volt, a „találkozást” a különböző gondolkozású, de az alapvető nemzeti célokért összefogó emberek között. Meggyőződésem hogy ezek a Nagyatádon eltöltött napok igazi közösségépítést jelentettek tagjaink számára.

További jó munkát és jó egészséget kíván Neked, családodnak és munkatársaidnak.

Köszönettel és üdvözzel:

Balahó Zoltán elnök”

Ormai István polgármester a nagyatádi városháza előtt fogadja a vendégeket, 2023. szeptember 22.

Fogadás a városházán.

* A Haas Péter megfogalmazásában olvasható levélben mondott köszönetet a Nagy Imre Társaság elnöksége Ormai István polgármesternek és az országos elnökség tagjának, amiért lehetővé tette, hogy 2021 után, immár másodjára is ellátogathattunk Nagyatádra, Somogyország egyik tündéri kisvárosába, hogy Nagy Imre szülőföldjén emlékezhessünk az első Nagy Imre-kormány megalakulásnak 70. és az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc kitörésének 67. évfordulójára. ■

„Kérem szavazzanak!”

Fotó: Linn Márton

| Csoportkép Szent István szoborral

Fotó: Linn Márton

Fotó: Linn Márton

| T25 Művészeti Galéria épületének és kiállításainak megtekintése.

Fotó: Linn Márton

| Séta a Szoborparkban

Fotó: Linn Márton

| Kudlik Zoltán, a nemrég elhunyt Géczi József Alajosra emlékezik, 2023. szeptember 23.

Kik csinálták a forradalmat, tette fel a kérdést előadásában Fazekas Csaba történész.

Ormai István polgármester megemlékező beszédét tartja.

A kaposvári Déryné Vándorszínház társulatja emlékező műsorát tartja.

Koszorúzás és mécsesgyújtás a Nagy Imre emlékkőnél.

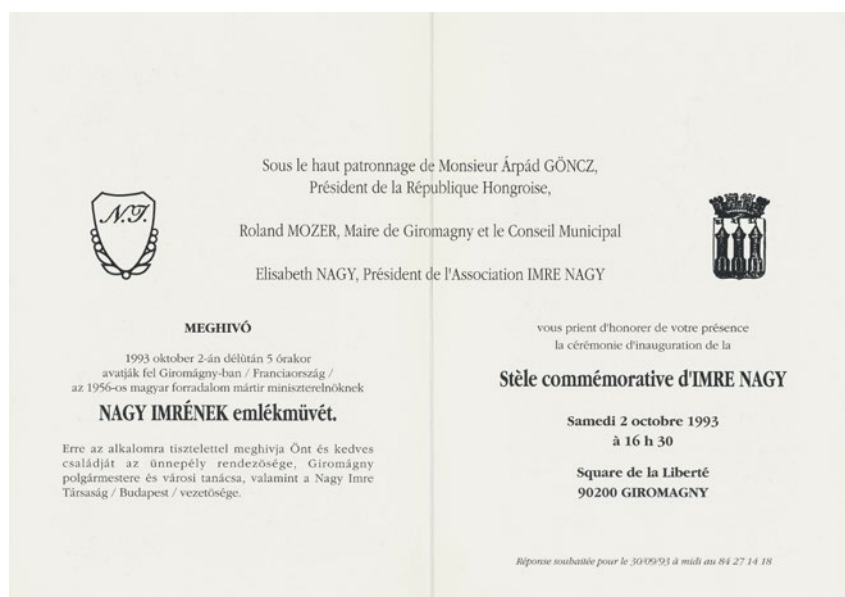

Köszönet

Nagy Imre fából kifaragott mellszobrának megkoszorúzása zuhogó esőben Mésztegyőn, 2023. szeptember 24.

Az ismeretlen ismerős: Giromagny

Meghívó. Harminc évvel ezelőtt avatták fel a kelet-franciaországi Giromagny-ban Nagy Imre emlékművét. Ez Franciaországban már a második volt, az 1988-ban felállított szimbolikus síremlék után (Párizs, Pere Lachaise temető).

1993-ban Magyarországon már több helyen volt emlékjele Nagy Imrének, de szobra még nem állt. Sírja a 301-es parcellában már elkészült, táblája volt a kaposvári szülőház falán, a Gyorskocsi utcai fogdánál és az Orsó utcai ház bejáratánál. Ez utóbbi volt az első portrédomborművel ellátott emléktábla idehaza, egészen az első szobor, a békéscsabai felállításáig. De volt még emlékjele a pesti Erzsébetligeten, Hódmezővásárhelyen és Badacsonytomajban is. A párizsi és a giromagnyi emlékművek kivitelezője Nagy Ernő giromagnyi vállalkozó volt. A meghívón is látható bronz domborművet – ami felkerült az emlékműre – Gál András, Párizsban élő szobrászművész készítette. Később ennek nyomán alkotta meg a „kalapos-féle” Nagy Imre emléklakettet.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE

Nagy Imre Társaság elnöke
NAGY ERZSÉBET részére

BUDAPEST

Őszinte szeretettel köszöntöm a Nagy Imre Giromagnyban állított szobrának leleplezésére összegyűlt közönséget. Giromagny a kádári diktatúra idején valóságos magyar ellenzéki központ volt, ahol az egykori ellenzék színe-java megfordult: itt készült az Irodalmi Újság, itt magyar politikai könyveket, röpiratokat, fényképeket nyomtattak és juttattak el különböző csatornákon Magyarországra. A Rózsakertnek, ahol ma a szobrot leleplezik, a Szabadság liget nevet adták. Mindezek után nem érthetetlen a város polgármesterének elhatározása, hogy Nagy Imre történelmi személyiségéhez méltó emlékművet állítson a mártír miniszterelnök emlékének megőrzésére. Magyarországon még nem áll Nagy Imrénék szobra. Giromagny megelőzte Budapestet. Mélységesen meg hat a város lakóinak, a város polgármesterének és polgárainak gesztusa. Lélekben magam is ott vagyok Giromagnyban. Ez példamutatóan szép ünnepség. Nagy Imre elv+hűsége, néphűsége, szabadságszeretete, bátorsága, ahogyan nyitott szemmel szembe mert állni a halállal, mindannyiunk számára messze világító példa. Meggyőződésem, hogy Nagy Imre jelentősége messze túlnyúl Magyarország határain és pártállástól függetlenül példát mutat minden idők és országok politikusainak, mint kell vállalni válságos időkben, népek oldalán, akár a halál kockázatát is, hogy ha hazájuk szabadságharcát véghezvinni nem tudják is, igazi államférfiként a vérükkel hitelesítsék.

Budapest, 1993. szeptember 10.

Meleg barátsággal:

Az Új Magyarország beszámolója
az avatási ünnepségről.

Göncz Árpád köztársasági elnök, a szobor leleplezése alkalmából írt levele, melyet távollétében szárnysegédje, Tankó Tibor olvasott fel. Az emlékművet a Nagy Imre Társaság Nagy Erzsébet vezette küldöttsége jelenlétében avatták fel, akik között jelen volt a Haas házaspár is.

Nagy Imre-emlékmű Franciaországban

Párizsi tudósítónktól:

Giromagny néhány ezer lakosú kisváros Kelet-Franciaországban, a Vogézek lábánál. Jelentéktelennek mégsem nevezhetjük, hiszen olyan események történtek és történnek itt, amelyek messze túlmutatnak a városka, de az ország határain is.

Szombat délután Nagy Imre-emlékművet avattak Giromagny Szabadság-parkjában, Nagy Erzsébetnek, a mártírhaltalt halt miniszterelnök lányának jelenlétében. A párizsi Pere-Lachaise temetőben emelt jelképes sír után immár ez a második Nagy Imre-emlékhely Franciaországban.

De miért éppen Giromagnyban?

A magyarázat Nagy Ernő helyi gyáros személyében és tevékenységében keresendő. Nagy Ernő az '56 utáni megtorlás elől menekült, s telepedett le Franciaországban, ahol évek múltával virágzó gépipari üzem tulajdonosának vallhatta magát. Segítségével amolyan szellemi ellenállási központtá vált Giromagny. Itt nyomtatták egyebek között az '56-ról már a hatvanas évek elején kendőzetlen ösztönzéssel beszélő Irodalmi Újságot, és a későbbi samizdat kiadványokat is.

Nagy Erzsébet a Nagy Imre Alapítvány képviseletében két esztendővel ezelőtt látogatott el Giromagny-ba, s a város polgármestere, Roland Mozer ekkor

ajánlotta fel: az európai szabadságküzdelmeknek emléket állító városi parkban legyen az első emlékmű Nagy Imréé. A bronz emléktáblát Gál András Franciaországban élő magyar szobrászművész készítette el, a gránitlapzatot, amely a Vogézekből származik, a város ajánlotta fel.

A szombati ünnepségen a Mitterrand elnök mellett vendégséget vállaló Göncz Árpád üdvözlését Tankó Tibor vezérőrnagy olvasta fel, s beszédet mondott Kopácsi Sándor tábornok, Budapest 1956-os rendőrkapitánya is.

Józsa Fábán belügyi államtitkár a magyar kormány és Boross Péter üdvözlését tolmácsolta, megköszönte a francia város vezetőinek és polgárainak nagylelkűségét.

Az ünnepség francia szónokai a magyar szabadságküzdelmekre való emlékezés mellett biztató szavakban méltatták a két ország közeledését, s az együttműködés során máris jelentkező gazdasági, kulturális eredményeket. A szoboravatáson megjelent a franciaországi magyar emigráció számos neves képviselője, és magas szinten képviseltette magát a párizsi magyar diplomáciai misszió is. A nap méltó megkoronázásaként többszáz fős nézőközönség előtt a BM Duna Művészegyüttese adott nagy sikerű műsort.

Dezsőfia János

Új emléktáblákat avattunk Badacsonyban és Debrecenben

Az elsőként érkezett túrázók a 92 éves Rezsuta Istvánnal, a badacsonyi Rabszállás élő tanújával. Badacsonytomaj, 2023. október 14.

Fotó: Linn Márton

Zabó Anna átveszi a Badacsonyi Nagy Imre Baráti Kör megalapításának harmincadik évfordulóját felidéző emléklapot.

Krisztin N. László, Badacsonytomaj város polgármestere köszöntötte az emléktúrára érkezett tagokat. Köszöntője után meghallgattuk a Nemzeti Emlékezet Bizottsága kutatóját, Török Ádámot, aki a munkatáborok 70 évvel ezelőtti bezárásáról tartott előadást, amit az első Nagy Imre-kormány döntése nyomán hajtottak végre.

I A felavatott új emléktábla a megkoszorúzás utáni pillanatban a Rabszállásnál.

Fotó: Linn Márton

I A 2004-ben állított eredeti táblát valamikor 2021 nyarán ismeretlenek összetörték. A pótlásban szerepet játszóknak nagy részének csoportképe az új tábla előtt.

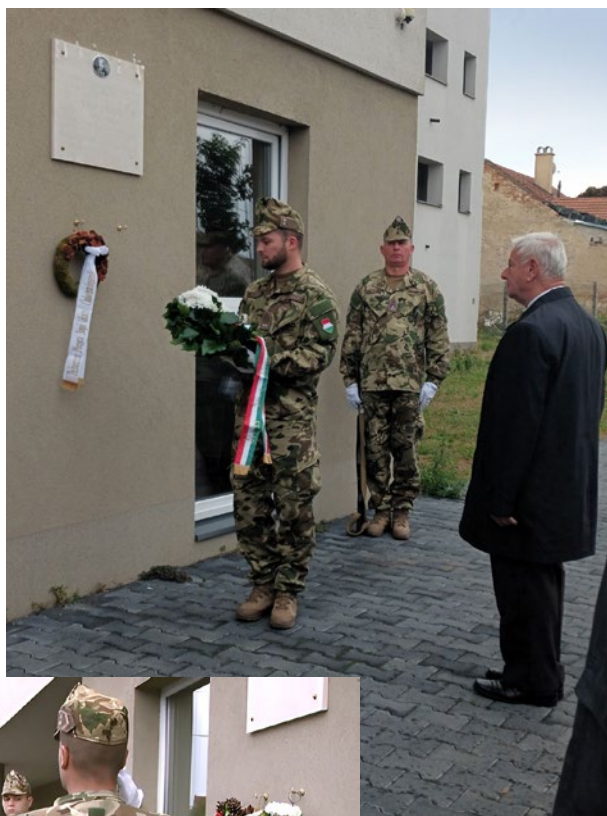

Fotó: Lőrinc Márton

I Koszorúzó a Zabó-szőlőben, az 1956-os szüretre emlékező Nagy Imre emlékkőnél, 2023. október 14-én.

Emléktáblát avattak Nagy Imre tiszteletére Debrecenben, 2023. november 3-án. A régóta dédelgetett terv végül kicsit más és szerényebb formában valósult meg az eredetileg tervezettnél, Puskás István kulturális ügyekért felelős alpolgármester és Oláh László helyi szervezeti elnök vezetésével. A tábla elkészítését a civis város önkormányzata vállalta.

Búcsú két karizmatikus tagtársunktól

Sólyom László volt köztársasági elnök részvételével megtartott rendezvény a vajdasági Kelebián, ahol felavatásra került az 1956-os magyar menekültek befogadására emlékező tábla is, 2013. október 26-án.

Ezzel emlékezünk meg a Nagy Imre-érdemrenddel még 2003-ban kitüntetett volt alkotmánybírósági-, majd köztársasági elnökről. A forradalom 60. évfordulóján, 2016-ban a NIT elnöksége meghívta őt Badacsonyba a Nagy Imre-emléktúrára, de sajnos eljőnni nem tudott.

Dr. Haas Péter

Néhány hónapon belül két kiváló, országosan ismert tagtársunkat veszítettük el Mécs Imre és Géczi József Alajos személyében.

Mécs Imre (1933-2023) a Felvidéken született középosztálybeli családban, melynek leghíresebb tagja Mécs László, a neves papköltő volt. Utolsó éves vilamosmérnök-hallgatóként 1956. október 23-án részt vett a nagy tüntetéseken, majd a műegyetemi nemzetőrség szervezésében. A második szovjet beavatkozás után egyik vezetője lett az ellenállási mozgalomnak. Ezután annak kilátástalanságát látva segítette veszélyeztetett társai külföldre menekülését. 1957 júliusában tartóztatták le, 1958 áprilisában bíróság elé állították és halálra ítélték. Kilenc hónapot töltött a siralomházban, míg végül büntetését életfogytiglani börtönre változtatták. Az amnesztia után kis szövetkezeteknél fejlesztő mérnökként dolgozott. 1975-ben nagynehezen engedélyezték, hogy államvizsgát tehessen. Első hosszabb személyes beszélgetésünkön Imre elmondta, hogy összesen 30 találománya révén anyagilag nagyon jó helyzetben

volt, de tudományos fokozat megszerzését nem engedélyezték egy „ellenforradalmár” számára. 1977-ben ott volt a demokratikus ellenzék zászlóbontásán, folyamatosan részt vett a különböző akciókban, számos kezdeményezés fűződik a nevéhez, vállalva az ellene hozott retorziókat.

1989. június 16-án Nagy Imre és mártírtársai ünnepélyes (újra)temetésének egyik emelkedett momentuma volt, mikor a szónoki emelvényről felkérte a résztvevőket: fogják meg egymás kezét, és tegyenek fogadalmat 1956 emlékének ápolására, a nemzeti egység megteremtésére. 1990-2010 között országgyűlési képviselő

lő (bizottsági elnök, frakcióvezető-helyettes) volt, előbb a Szabad Demokraták Szövetsége, majd pártja ellehetetlenülése után az MSZP frakciójában. Parlamenti beszédeiben aktuálpolitikai kérdések mellett mindig gondot fordított 1956 emlékének ébren tartására. Ezek szövegét „Napirend után” című könyvében írásban is megjelentette. Hangsúlyozta: helytelen az a felfogás, mely szerint a Forradalom két hétig, október 23-tól november 4-ig tartott volna. Maga a fegyveres ellenállás is november közepéig tartott, a tüntetések, sztrájkok tovább folytatódtak,

a forradalom által létrehozott munkástanácsok adminisztratív úton történő megszüntetésükig, 1957 júliusáig hordozták 56' szellemét. Mécs Imre szinte halála napjáig aktív közéleti tevékenységet folytatott. Több magas külföldi kitüntetésben részesült, magyar kitüntetést elvből nem fogadott el. Két házasságából nyolc gyermeke született. Második felesége, Magyar Fruzsina színházi dramaturg, nemcsak az életben, hanem politikai harcaiban is igazi társa lett.

Imre a NIT tiszteletbeli elnökségi tagja volt. Nem vett részt folyamatosan Társaságunk életében, de ha felkértük megemlékezésre, ünnepi beszédre, mindig szívesen állt rendelkezésünkre. 2012 márciusában a Kopácsi sétány avatásán egykori harcos- és börtöntársával kapcsolatos emlékeit elevenítette fel, 2019. június 16-án Nagy Imre sírjánál megismételtette velünk azt a fogadalmat, amely pontosan húsz évvel azelőtt, a Hősök terén hangzott el. Politikai nézeteivel lehet egyetérteni vagy szemben állni, az azonban vitathatatlan, hogy egész életútján következetesen ragaszkodott elveihez, még akkor is, ha ez a ragaszkodás életét, személyes biztonságát, egzisztenciáját veszélyeztette. Személyében 20. századi történelmünk egy pótolhatatlan tanúja, cselekvő részese távozott közülünk.

2023. június 30-án hosszú, súlyos betegség után, 73 éves korában elhunyt *Géczi József Alajos*, jogász, bölcsész, politológus, címzetes egyetemi docens, a NIT szegedi szervezetének elnöke.

Saját vallomása szerint élete csúcspontja volt, amikor az MSZMP reformkörének hangadójaként követelte a párt megújulását, az 1956-os események forradalomként történő elismerését, Nagy Imre és mártírtársai tisztességes eltemetését. 1991-2010 között országgyűlési képviselő, a Parlament Mentelmi és Összeférhetetlenségi Bizottságának elnöke volt. Nála tisztességesebb politikust aligha választhattak volna erre a kényes pozícióra.

Felnőtt fia halála érthetően nagyon megviselte, visszavonult a napi politikától. Politológiát tanított

a Szegedi Tudományegyetemen, ahol 1976-ban kezdte oktatói pályáját. Tanítványai körében nagy népszerűségnek örvendett. Kutatóként behatóan foglalkozott a munkástanácsok történetével. Szrenka Évával közösen szerkesztette az e témában rendezett konferencia anyagát ismertető „8 napért 8 év” című kiadványt. Érdemeit Szeged városa 2020-ban Pro Urbe címmel ismerte el.

2010 után közéleti tevékenységét a Nagy Imre Társaságra korlátozta. Az ő kezdeményezésére bontott zászlót a Nagy Imre Társaság egyetlen határon túli szervezete, a Szabadkai Városi Szervezet létrejötte, Kudlik Gábor irányítása alatt. A 90-es években a Dél-Magyarország nevű újságban közölt cikksorozatok akár az Örökségünk elődjének is tekinthető. Az egyetemmel összefogva barátjával,

Sipos Józseffel több sikeres konferenciát szerveztek, melyek közül a forradalom 50. évfordulójára rendezett „Tetthelyre hívás” sokoldalúan mutatta be 1956 és 1989 összefüggéseit. Társaságunkban utolsó megjelenése a 2019 szeptemberében, Hódmezővásárhelyen tartott „1989 a rendszerváltás éve” című nagy sikerű konferencián volt. Levezető elnöki tisztségét közmegelegedésre töltötte be. A továbbiakban súlyosbodó betegsége akadályozta, hogy részt vegyen közösségünk életében. Megható és egyben szomorú volt látni őt, amikor 2022 májusában súlyos betegen, testvéreire támaszkodva megjelent a Sipos József tiszteletére rendezett emlékonferencián. Emlékét akkor ápoljuk hozzá méltóan, ha újjászervezzük az ő és Sipos Józsa halála miatt szétesett szegedi szervezetünket. ■

Nagy Imre Társaság
Budapest, 2023